

Język łaciński

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Archeologia Specjalność - Jednostka organizacyjna Wydział Archeologii Poziom studiów studia pierwszego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2024/25 Kod zajęć 19ARLS.1FJO.01725.24 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Języki obce
Koordynator zajęć	Piotr Łeszyk	
Prowadzący zajęcia	Anna Szymanowska-Łeszyk, Katarzyna Włodarczyk	
Okres Semestr 1	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Lektorat: 30, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 2
Okres Semestr 2	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Lektorat: 30, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 2
Okres Semestr 3	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Lektorat: 30, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 2
Okres Semestr 4	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Ćwiczenia: 30, Egzamin	Liczba punktów ECTS 2

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Pozyskanie wiedzy z zakresu gramatyki łacińskiej w teorii i praktyce.
C2	Opanowanie podstawowego zakresu słownictwa języka łacińskiego – zgodnie z kierunkiem studiów.
C3	Pozyskanie umiejętności czytania i tłumaczenia tekstów preparowanych oraz oryginalnych, jak i odczytywania i tłumaczenia inskrypcji.
C4	Zaznajomienie z fundamentalnymi wartościami kultury antycznej.
C5	Nabywanie sprawności w posługiwaniu się pomocami dydaktycznymi np.: słowniki.

Wymagania wstępne

Brak

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	Zna i rozumie podstawowe zasady wymowy i akcentowania oraz łacińską terminologię gramatyczną.	ARL_K1_W02, ARL_K1_W07	Kolokwium pisemne
W2	Zna i rozumie podstawy gramatyki łacińskiej (w zakresie przewidzianym dla kierunku kształcenia)	ARL_K1_W04, ARL_K1_W07	Kolokwium pisemne
W3	Zna i rozumie fundamentalne zagadnienia kultury antycznej oraz łacińskie terminy specjalistyczne powiązane z kierunkiem studiów.	ARL_K1_W02, ARL_K1_W07	Kolokwium pisemne
Umiejętności - Student/ka:			
U1	Potrafi sprawnie posługiwać się pomocami dydaktycznymi (słowniki, gramatyki).	ARL_K1_U01, ARL_K1_U06	Egzamin pisemny
U2	Potrafi poprawnie odczytać i przetłumaczyć teksty źródłowe i preparowane, powiązane z kierunkiem kształcenia.	ARL_K1_U01, ARL_K1_U02, ARL_K1_U06	Egzamin pisemny, Kolokwium pisemne
U3	Potrafi dokonać analizy tekstu z omówieniem form i konstrukcji gramatycznych.	ARL_K1_U01, ARL_K1_U02, ARL_K1_U06	Egzamin pisemny, Kolokwium pisemne
U4	Potrafi posłużyć się łacińskimi terminami, zwrotami, skrótami i sentencjami łacińskimi w odpowiednim kontekście.	ARL_K1_U01, ARL_K1_U02, ARL_K1_U06	Kolokwium pisemne
U5	Potrafi posłużyć się podstawowymi terminami z zakresu kultury antycznej i dokonać ich omówienia.	ARL_K1_U01, ARL_K1_U02, ARL_K1_U05, ARL_K1_U06	Kolokwium pisemne
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	Student dąży do promocji tradycji oraz dziedzictwa historycznego i kulturowego antyku.	ARL_K1_K04, ARL_K1_K05	Kolokwium pisemne

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Podstawowe informacje z zakresu struktury języka łacińskiego np. zasady wymowy, iloczas, akcent (semestr I).	W1	Lektorat
2.	Deklinacje I-II (semestr I), III-V (semestr II i III)	W1, W2, U1, U2, U3	Lektorat
3.	Koniugacje I-IV we wszystkich czasach w activum i passivum, czasownik sum, esse i jego złożenia. Czasowniki nieregularne. Verba deponentia i semideponentia. Semestr I: czasy niedokonane w activum. Semestr II: czasy niedokonane w passivum. Semestr III: czasy dokonane w activum i passivum. Semestr IV: verba deponentia i semideponentia	W2, U1, U2, U3	Lektorat
4.	Przymyki oraz zaimki osobowe, dzierżawcze, zwrotny i pytajny (semestr I) oraz zaimki wskazujące, określające oraz względny (semestr IV).	W2, U1, U2, U3	Lektorat
5.	Budowa zdania w activum (I semestr) i passivum (semestr II). Składnia ACI (I semestr). Składnia NCI (II semestr). Dativus possessivus (III semestr). Coniugatio periphrastica activa oraz passiva (semestr IV). Ablativus absolutus (semestr IV). Wybrane zagadnienia dotyczące coniunctivu (semestr IV).	W2, U1, U2, U3	Lektorat
6.	Liczebniki główne i porządkowe (III semestr).	W2, U1, U2, U3	Lektorat
7.	Participia. Praesentis activi oraz perfecti passivi (III semestr). Futuri activi oraz passivi (IV semestr)	W2, U1, U2, U3	Lektorat
8.	Stopniowanie przymiotników oraz tworzenie i stopniowanie przysłówków. Ablativus comparativus.	W2, U1, U2, U3	Lektorat
9.	Podstawowe słownictwo, terminologia oraz teksty i inskrypcje związane z kierunkiem kształcenia.	W3, U2, U4	Ćwiczenia, Lektorat
10.	Terminologia naukowa pochodzenia łacińskiego i greckiego, skróty, zwroty i sentencje.	W3, U4, U5, K1	Ćwiczenia, Lektorat
11.	Zagadnienia z zakresu mitologii, filozofii, literatury, kultury antycznej, dziedzictwo antyku w czasach nowożytnych.	W3, U5, K1	Ćwiczenia, Lektorat

Informacje dodatkowe

Semestr 1

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Lektorat	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład konwersatoryjny, Praca z tekstem, Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych), Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Lektorat	Zaliczenie wszystkich zadań realizowanych w trakcie zajęć. Zaliczenie kolokwiiów cząstkowych na przynajmniej 60%. Zaliczenie nieobecności nieusprawiedliwionych. Dozwolony limit nieobecności nieusprawiedliwionych w semestrze: 2. Końcowa ocena składa się z następujących elementów: testy/kolokwia pisemne - 70%, wykonywanie tłumaczeń pojawiających się w ramach zajęć oraz zadań domowych - 30%. Skala ocen: 1. bardzo dobry (bdb, 5,0) - od 90 % punktów; 2. dobry plus (dobry plus, 4,5) - od 85 % punktów; 3. dobry (dobry, 4,0) - od 80 % punktów; 4. dostateczny plus (dst plus, 3,5) - od 70 % punktów; 5. dostateczny (dst, 3,0) - od 60 % punktów; 6. niedostateczny (ndst, 2,0) - poniżej 60 % punktów.

Semestr 2

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Lektorat	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład konwersatoryjny, Dyskusja, Praca z tekstem, Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych), Metoda ćwiczeniowa

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Lektorat	Zaliczenie wszystkich zadań realizowanych w trakcie zajęć. Zaliczenie kolokwiiów cząstkowych na przynajmniej 60%. Zaliczenie nieobecności nieusprawiedliwionych. Dozwolony limit nieobecności nieusprawiedliwionych w semestrze: 2. Końcowa ocena składa się z następujących elementów: testy/kolokwia pisemne - 70%, wykonywanie tłumaczeń pojawiających się w ramach zajęć oraz zadań domowych - 30%. Skala ocen: 1. bardzo dobry (bdb, 5,0) - od 90 % punktów; 2. dobry plus (dobry plus, 4,5) - od 85 % punktów; 3. dobry (dobry, 4,0) - od 80 % punktów; 4. dostateczny plus (dst plus, 3,5) - od 70 % punktów; 5. dostateczny (dst, 3,0) - od 60 % punktów; 6. niedostateczny (ndst, 2,0) - poniżej 60 % punktów.

Semestr 3

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Lektorat	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład konwersatoryjny, Praca z tekstem, Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych), Metoda ćwiczeniowa, Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Lektorat	Zaliczenie wszystkich zadań realizowanych w trakcie zajęć. Zaliczenie kolokwiiów cząstkowych na przynajmniej 60%. Zaliczenie nieobecności nieusprawiedliwionych. Dozwolony limit nieobecności nieusprawiedliwionych w semestrze: 2. Końcowa ocena składa się z następujących elementów: testy/kolokwia pisemne - 70%, wykonywanie tłumaczeń pojawiających się w ramach zajęć oraz zadań domowych - 30%. Skala ocen: 1. bardzo dobry (bdb, 5,0) - od 90 % punktów; 2. dobry plus (dobry plus, 4,5) - od 85 % punktów; 3. dobry (dobry, 4,0) - od 80 % punktów; 4. dostateczny plus (dst plus, 3,5) - od 70 % punktów; 5. dostateczny (dst, 3,0) - od 60 % punktów; 6. niedostateczny (ndst, 2,0) - poniżej 60 % punktów.

Semestr 4

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Ćwiczenia	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład konwersatoryjny, Praca z tekstem, Rozwiązanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych), Metoda ćwiczeniowa, Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Ćwiczenia	Zaliczenie wszystkich zadań realizowanych w trakcie zajęć. Zaliczenie kolokwium częściowych na przynajmniej 60%. Zaliczenie nieobecności nieusprawiedliwionych. Dozwolony limit nieobecności nieusprawiedliwionych w semestrze: 2. Końcowa ocena składa się z następujących elementów: testy/kolokwia pisemne - 70%, wykonywanie tłumaczeń pojawiających się w ramach zajęć oraz zadań domowych - 30%. Zaliczenie egzaminu końcowego na przynajmniej 60%. Skala ocen: 1. bardzo dobry (bdb, 5,0) - od 90 % punktów; 2. dobry plus (dobry plus, 4,5) - od 85 % punktów; 3. dobry (dobry, 4,0) - od 80 % punktów; 4. dostateczny plus (dst plus, 3,5) - od 70 % punktów; 5. dostateczny (dst, 3,0) - od 60 % punktów; 6. niedostateczny (ndst, 2,0) - poniżej 60 % punktów.

Literatura

Obowiązkowa

1. Język łaciński z elementami epigrafiki i numizmatyki rzymskiej, Bartosz B. Awianowicz, Toruń 2007
2. Homo Romanus. Podręcznik do języka łacińskiego i kultury antycznej, J. Ryba, E. Wolanin, A. Klęczar, Kraków 2019
3. Słownik łacińsko-polski, oprac. K. Kumaniecki, Warszawa 1979
4. Mały słownik łacińsko-polski, red. J. Korpanty, Warszawa 2001
5. J. Wikarjak, Gramatyka opisowa języka łacińskiego, wydanie dowolne
6. Jougan A., Słownik kościelny łacińsko-polski, Poznań 1958

Dodatkowa

1. Mała encyklopedia kultury antycznej, red. Z. Piszczek, PWN, Warszawa 1973
2. Korolko M., Thesaurus abo Skarbiec łacińskich sentencji, przysłów i powiedzeń w literaturze polskiej, Warszawa 2004

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Semestr 1

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Lektorat	30
Przygotowanie do zajęć	10
Inne	10
Czytanie wskazanej literatury	10
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 60

Liczba punktów ECTS	ECTS 2
----------------------------	------------------

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Semestr 2

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Lektorat	30
Przygotowanie do zajęć	10
Czytanie wskazanej literatury	10
Inne	10
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 60
Liczba punktów ECTS	ECTS 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Semestr 3

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Lektorat	30
Przygotowanie do zajęć	10
Czytanie wskazanej literatury	10
Inne	10
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 60
Liczba punktów ECTS	ECTS 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Semestr 4

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Ćwiczenia	30

Przygotowanie do zajęć	10
Przygotowanie do egzaminu	10
Inne	10
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 60
Liczba punktów ECTS	ECTS 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
ARL_K1_K04	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do świadomego podjęcia odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa archeologicznego w wymiarze regionalnym, krajowym, europejskim i światowym
ARL_K1_K05	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do uczestnictwa w życiu kulturalnym i promocji wiedzy archeologicznej, korzystając z różnych form i mediów służących jej upowszechnianiu i popularyzacji
ARL_K1_U01	Absolwent/ka potrafi wyszukiwać, rozpoznawać, gromadzić, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować źródła z wykorzystaniem metod stosowanych w archeologii, w tym przeprowadzić ich krytyczną analizę i interpretację w celu określenia ich znaczeń, kontekstu społecznego i miejsca w procesie historyczno-kulturowym
ARL_K1_U02	Absolwent/ka potrafi zastosować i rozwijać umiejętności badawcze w zakresie samodzielnego: formułowania problemów badawczych, przeprowadzenia ich analizy poprzez odpowiedni dobór metod i narzędzi, opracowania i prezentacji ich wyników kierując się wskazówkami opiekuna naukowego
ARL_K1_U05	Absolwent/ka potrafi porozumiewać się, z wykorzystaniem różnych kanałów i technik komunikacyjnych, ze specjalistami w zakresie archeologii i dyscyplin pokrewnych w języku polskim i w wybranym języku obcym nowożytnym
ARL_K1_U06	Absolwent/ka potrafi przygotowywać typowe prace pisemne i ustne (zaliczeniowe, egzaminacyjne, dyplomowe) w języku polskim i okazjonalnie w języku obcym, dotyczące zagadnień szczegółowych z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł
ARL_K1_W02	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu zaawansowanym terminologię, teorię, metodologię i metody badań z zakresu archeologii
ARL_K1_W04	Absolwent/ka zna i rozumie metody w zakresie gromadzenia, zarządzania i przetwarzania archeologicznych zasobów źródłowych oraz specyfikę ich analizy i interpretacji ze względu na tradycje, teorie lub szkoły badawcze prehistorii i archeologii
ARL_K1_W07	Absolwent/ka zna i rozumie złożoność języka i historyczną zmienność jego znaczeń w archeologii